

Съвет на
Европейския съюз

Люксембург, 21 юни 2022 г.
(OR. en)

10345/22

SUSTDEV 110
ONU 85
EDUC 251
DEVGEN 124
ENV 622
AG 68

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	21 юни 2022 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9992/22
Относно:	Трансформиращата роля на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство като средство за постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР) – Заключение на Съвета (21 юни 2022 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно трансформиращата роля на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство като инструмент за постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР), одобрени от Съвета на неговото 3885-о заседание, проведено на 21 юни 2022 г.

Заклучения на Съвета относно трансформиращата роля на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство като средство за постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР)

Съветът на Европейския съюз:

1. Потвърждава, че Европейският съюз (ЕС) и неговите държави членки остават твърдо ангажирани с изпълнението на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР), както и на други важни многостранни споразумения и инструменти, включително Парижкото споразумение относно изменението на климата, Програмата за действие от Адис Абеба, Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия и Конвенцията за биологичното разнообразие, които продължават да направляват техните действия както във вътрешен, така и във външен план. Те са в основата на изпълнението на Европейския зелен пакт и Европейския консенсус за развитие.
2. Припомня заключенията си от юни 2017 г. „Устойчиво европейско бъдеще: Отговорът на ЕС на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие“, заключенията от април 2019 г. „Към все по-устойчив Съюз до 2030 г.“, заключенията от декември 2019 г. „Изграждане на устойчива Европа до 2030 г. – досегашен напредък и следващи стъпки“, заключенията от юни 2021 г. „Всеобхватен подход за ускоряване на изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие – Да „изграждаме отново, но по-добре след кризата с COVID-19“, заключенията на Европейския съвет от октомври 2018 г., както и Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението с оглед на европейското пространство за образование и отвъд него (2021 – 2030 г.), и потвърждава поетите в тях ангажименти.

3. Освен това подчертава приоритета за колективно изпълнение на ЦУР 4 и значението на универсалния, справедлив и приобщаващ достъп до качествено образование и обучение и до безопасна учебна среда, включително в извънредни и кризисни ситуации, за всички деца и младежи, включително момичетата и жените, както и за най-уязвимите и маргинализирани поради бедност, разселване или болест, като принос за осигуряване на по-здрава основа за устойчиво развитие, намаляване на неравенствата, включително неравенството между половете, и цифровото разделение. Във връзка с това изразява загриженост относно смущенията, причинени на образованието поради пандемията, и подчертава значението на изграждането на устойчиви образователни системи, осигуряващи подходяща инфраструктура и ресурси.
4. Подчертава, че повишаването на по-широката подкрепа и ангажираност сред гражданите на ЕС е от основно значение за постигането на ЦУР и за осъществяването на Програмата до 2030 г. от ЕС и неговите държави членки; във връзка с това подчертава, че е важно да се гарантира, че хората разполагат с подходящи компетентности (включващи знания, умения, нагласи и ценности), които са необходими, за да отразяват техните роли, да правят съзнателен избор и да се превърнат в участници в промяната, както индивидуално, така и колективно, за развитието на устойчиви, приобщаващи и проспериращи общества.
5. Счита, че образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство имат значителен трансформационен потенциал за нашите общества, благоденствие, икономики и модели на потребление, поради което са абсолютно необходими за постигането на по-устойчив ЕС и свят. Подчертава ключовата му роля за изпълнението на Програмата до 2030 г. като цяло, бидейки неразделна част от ЦУР 4 и ключов фактор за всички други ЦУР, както и двигател за иновации, възстановяване, устойчивост и трансформиращи действия.
6. Изразява пълната си ангажираност с осъществяването на цел 4.7 и признава значението на работата, извършена от ЮНЕСКО по Рамка за действие „Образование 2030“, както и с Берлинската декларация относно образованието за устойчиво развитие, включително Пътната карта за образование за устойчиво развитие, с ИКЕ на ООН чрез стратегията ѝ за образование за устойчиво развитие и актуализираната ѝ рамка за действие, както и със Съвета на Европа, включително Центъра „Север – Юг“, чрез инструменти като Референтната рамка за компетентности за демократична култура; припомня целите на Декларацията от Маастрихт за глобалното образование и заключенията на Съвета от декември 2010 г. относно образованието за устойчиво развитие, които представляват основата за изготвянето на настоящите заключения.

7. Признава продължаващата положителна динамика в областта на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство в Европа, като подчертава по-специално заключенията на Съвета от 5 април 2022 г. „Насърчаване на ангажираността на младите хора като участници в промяната с цел опазване на околната среда“ и препоръката от 16 юни 2022 г. относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, които обхващат ключови области на образованието за устойчиво развитие и подчертават необходимостта учещите се да получат необходимите знания, умения, нагласи и ценности, за да се справят със сложни предизвикателства като изменението на климата и да се превърнат в носители на промяната като отговорни граждани на света; във връзка с това приветства и текущия процес за изготвяне на нова Европейска декларация за глобалното образование до 2050 г. под егидата на Глобалната мрежа за образование в Европа (GENE), която трябва да бъде финализирана през ноември 2022 г.
8. Счита, че следните концепции: ученето, насочено към екологична устойчивост; ученето, насочено към екологичния преход; образованието и повишаването на осведомеността по въпросите на развитието; глобалното образование (образованието за глобално гражданство), образованието за гражданство и международна солидарност – всички те са неразделна част от образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и насърчават устойчивото развитие и устойчивия начин на живот, правата на човека, равенството между половете и овластяването на всички жени и момичета, като същевременно насърчават опазването на околната среда и биологичното разнообразие и културата на солидарност, мир и ненасилие, глобалното гражданство и оценяването на културното многообразие и приноса на културата за устойчивото развитие. Признава по същество техния принос за постигането на цел 4.7, както и на цели 12.8 и 13.3 от Програмата до 2030 г., като същевременно признава разнообразието от образователни модели на национално, регионално и местно равнище.
9. Счита, че образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство следва да разглежда трите основни стълба на устойчивото развитие: икономически, социален и екологичен, по балансиран и интегриран начин, със специален акцент върху взаимовръзките и полезните взаимодействия между отделните ЦУР, и подчертава, че междусекторните въпроси на Програмата до 2030 г., по-специално доброто управление, принципите на правовата държава, демокрацията и ефективните и отчетни институции, както и равенството между половете и овластяването на всички жени и момичета, следва да бъдат отразени като такива в образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство. Този всеобхватен характер на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство допринася за развитието на общовалидни ключови компетентности сред учещите се.

10. Счита също така, че образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство следва да бъде застъпено, по целесъобразност, като съвкупност от основни принципи и ценности, които са общоприложими на всички равнища на формалното, неформалното и информалното образование и във всички образователни предмети, с основна цел да се наблегне на повишаването на осведомеността, критичното мислене, иновациите, способността за справяне с бъдещите промени и дългосрочната перспектива за отговорност към бъдещите поколения, както е посочено в GreenComp, новата европейска рамка за компетентностите в областта на устойчивостта.
11. Подчертава, че образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство е неразделна част от процеса на учене през целия живот, и изтъква по същество приноса, който неформалното и информалното учене могат да дадат в образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, и че културните институции, включително медиите, музеите и библиотеките, както и местните власти и общности, гражданското общество и работодателите са все ключови участници в това отношение.
12. Подчертава, че развиването на компетентности, свързани с въпросите на устойчивостта, у държавните служители, е ключова стъпка за укрепване на капацитета на публичните администрации за изпълнение на Програмата до 2030 г. и за гарантиране на по-нататъшното интегриране на ЦУР в публичните политики и съгласуваността на политиките.
13. Признава необходимостта от оползотворяване и пълноценно използване на потенциала на цифровите технологии, включително изкуствения интелект, за постигане на напредък в образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, например чрез отворени образователни ресурси, отворени научни и електронни обучителни инструменти и инфраструктури, като същевременно признава, че е необходимо да се намали въздействието на цифровите технологии върху околната среда, напълно да се зачитат и защитават правата на човека, да се насърчава цифровото благосъстояние и да се намали цифровото разделение.
14. Подчертава, че усилията за развитие на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство следва да са насочени към достигане до всички потребители, особено до младите хора, хората в най-уязвимо и маргинализирано положение, живеещите в отдалечени и селски райони, като се гарантира равенството между половете и недискриминацията и се премахнат различията между и сред държавите и поколенията.

15. Подчертава, че е важно осведомеността и образованието по въпросите на устойчивото развитие да се поставят в глобална перспектива, като се подчертава взаимосвързаността на основните съвременни предизвикателства, насърчавайки по този начин активното глобално гражданство, което утвърждава глобалната справедливост чрез преодоляване на неравенството в световен мащаб.
16. Приветства значителния напредък, постигнат в ЕС в полза на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, включително засиленото предоставяне на образование за устойчиво развитие и глобално гражданство на всички равнища от страна на държавите членки, задълбочаването на сътрудничеството между министерствата и националните ведомства, разработването на подходящи средства и инструменти за улесняване на развитието на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, както и засилената координация на регионално, национално и европейско равнище.
17. Приканва държавите членки, по целесъобразност и в съответствие с националните си обстоятелства:
- а) да ускорят и засилят разработването на съгласувани, приобщаващи и координирани национални стратегически подходи и други инициативи за образование за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с това програми в съответствие с ЦУР 4.7; да актуализират съществуващите политики, като се обърне специално внимание на най-новите научни постижения, да увеличат подкрепата за различните заинтересовани страни, участващи в образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с него програми, и да подкрепят и развиват полезни взаимодействия и сътрудничество между институциите за формално и неформално образование;
 - б) да улесняват инициативите между министерствата, ведомствата и различните заинтересовани страни в съответствие с подход, обхващащ всички равнища на управление и цялото общество;
 - в) да задълбочат сътрудничеството между държавите членки в областта на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, като улеснят по-нататъшното споделяне и извличане на ползи от добрите практики, включително чрез Глобалната мрежа за образование Европа (GENE);
 - г) да канят младите хора, ангажирани с въпросите на устойчивостта, в качеството на постоянни и важни заинтересовани страни, да вземат активно и равнопоставено участие в разработването на образователни политики и учебни програми.

18. Призовава Европейската комисия да продължи да подкрепя образованието за устойчиво развитие, глобално гражданство и свързаните с това програми, включително ученето, насочено към екологична устойчивост, по-специално чрез програмата „Еразъм+“, инициативите на „Екип Европа“, програмата LIFE и програмата за образование и повишаване на осведомеността по въпросите на развитието (DEAR). Във връзка с това приканва Комисията да продължи да обмисля по-широк достъп до финансиране по линия на DEAR като начин да се увеличи въздействието на програмата.
19. Приканва Комисията и държавите членки, в рамките на подхода „Екип Европа“, като част от усилията им за подкрепа на устойчивото възстановяване в съответствие с ЦУР, да засилят сътрудничеството си в областта на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с това програми, включително ученето, насочено към екологична устойчивост, с трети държави и международни организации и органи като Съвета на Европа, ЮНЕСКО и ИКЕ на ООН, да насърчават образованието за устойчиво развитие и глобалното гражданство в рамките на многостранни форуми и прояви, по-специално Политическия форум на високо равнище и Г-20, в съответствие с решаващата роля, отредена на образованието за устойчиво развитие в Декларацията от Рим на лидерите на Г-20, и да подкрепят укрепването на връзките между ЮНЕСКО и Икономическия и социален съвет, както и хоризонталното интегриране на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство в дейностите на системата на ООН. Във връзка с това срещата на високо равнище по въпросите на промяната в образованието, организирана от генералния секретар на ООН през септември 2022 г. като ключова инициатива на нашата обща програма, представлява значителна възможност за засилване на глобалния ангажимент в полза на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство, с което следва да се подчертае централната роля на образованието за Програмата до 2030 г. като цяло.
20. Приветства интегрирането на ученето с цел устойчивост и необходимостта секторът на образованието и обучението да отговори на по-общите цели на екологичния и цифровия преход в ключови трансформиращи политики на ЕС и съобщения на Комисията относно например „Нов европейски Баухаус“, „Еразъм+“, Европейската програма за умения, европейската стратегия за университетите и европейското пространство за образование, и приканва Комисията да продължи да интегрира образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с това програми във всички съответни области на действие.

21. Приканва Комисията и държавите членки, в рамките на подхода „Екип Европа“, да наблюдават напредъка на ЕС в областта на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с това програми, за да се гарантира, че изпълнението се подобрява постоянно, без никой да бъде пренебрегван, да въведат системи за оценка, като се използват съществуващите инструменти за мониторинг по целесъобразност, същевременно избягвайки дублиране на усилията и задълженията за докладване, и да засилят научните изследвания в областта на оценяването. Също така приканва Комисията да продължи да насърчава последователното и систематично утвърждаване на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство и свързаните с това програми в съответствие с ЦУР 4.7, включително чрез подкрепа за изпълнението на препоръката на Съвета относно ученето, насочено към екологичния преход и устойчивото развитие, както и да проучи възможностите за включване на показатели за цел 4.7 в наборите от показатели на ЕС за ЦУР и образованието.
22. Изразява пълната си подкрепа за започващия процес на изготвяне на нова европейска декларация за глобалното образование в Европа до 2050 г., която ще се основава на постигнатия напредък и ще допринесе за укрепване на образованието за устойчиво развитие и глобално гражданство в ЕС.
-